

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Felfedező utazás az Angyalföldön*

Forrás:

Friss Újság

Bn
(Hely)

1926. 8. 7.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

"1926"

Személy

Helysz

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz

Felfedező utazás az Angyalföldön

Megszüntek az angyalföldi rémregények — Rossz közlekedés a külvárosban — Szociális intézményeket kérünk — Látogatás a legrettegetesebb nyomortanyán, hol tetőnélküli lakásokban laknak

A Nyugati pályaudvartól alig tíz perc villamoson és már ott vagyunk a „legsötétebb“ Angyalföldön. A pesti ember nem ismeri ezt a városrészt és még most is a gyermekmesék ijesztő történetei és Nick Carter ponyvaregények fantasztikus eseményei színhelyévé teszi meg Angyalföldet. Ha pesti ember kerül a rossz hírű Angyalföldre, akkor önkéntelenül meggyorsítja a lépéseit, mert azt hiszi, hogy a régi rendőri jelentések, amelyek ide egy világáros külvárosának szennyét hordták össze — még ma is helytállóak. Pedig hát nagyon megszelídült a félelmes hírű Angyalföld. A híres lebujákat és betörőbuvóhelyeiket becsukta már az egymásután ismétlődő rendőri razzia; a korcsmai üresek, csak a külvárosi nyomorhangjai keresnek utat a meghallgatásra.

Nincs jó közlekedése Angyalföldnek

— Nagy panaszunk van a közlekedés ellen — mondja a villamoson az egyik benszülött angyalföldi, aki kísérfőnöknek szegődött utunkra. — Reggel kevés kocsik indul 6–8 óra között, mikor a

munkások a gyárakba mennek sokszor félórát kell várni egy-egy kocsira. Ugyanis egyszerre több kocsit megy egymásután, aztán negyed-félóráig egy sem. Nagy baj, hogy csak a Váci-úton, meg a Lehel-uccán közlekedik villamos, míg a hosszú Hungária-köruton semmiféle közlekedés nincs. Bárhova akarunk menni, nagy gyalogutakat kell tenni, háromszor-négyszer átszállni.

— Van ugyan egy százalmas mosolyt ébresztő közlekedési eszközünk: az omnibusz, de erről beszélni se jó. Félóránként közlekedik az Angol Parktól a Szent László-úton át az Ördögárok partjáig. Az omnibusz 6 személyt tud csak vinni, drága és átszállni sem lehet róla. Kértük, hogy adjanak autóbuszjáratot, de kérésünk eddig csak süket fülekre talált. Ujabb omnibuszjáratokat akartak adni, de azt visszautasítottuk.

Szabályozzák az Ördögárokot

A jól kivilágított Váci-úton haladva, leérünk a hirhadt, rossz hírű Ördögárokhoz. Bizony nagyot változott a vidék. Az egykori sűrű cserjésnek, bokroknak, ahol tolvajok, rablók tanyáztak, se híre, se hamva nincsen; szép fű gyepesedik helyette. Söt néhány hete megkezdtek az Ördögárok, azaz ahogy tulajdonképpen hívják: a Rákospatak szabályozását.

Megkérdezzük az itt posztoló rendőrt, hogy áll a közbiztonság?

— Nagyon rendszeren, uram — válaszolta. — Mióta kevesebb a pénz, kevesebb a részeg ember és nincs annyi szurkálás, verekedés. Kezd kiveszni a régi angyalföldi jassz-típus is. Na, de azért egy-két „eset“ jut még minden napra.

Maguk az angyalföldiek is kényesek a hirnevükre.

— Nyugodtan mehet itt az ember éjnek idején is — mondják. — A haja szála sem görbül meg. Nem mondom, régebben lehetett itt félni, de akkor is csak az Ördögárok, meg a Szabolcs-ucca volt veszélyes hely. Estefelé már nem volt bátoroságos dolog erre járni. Most majdnem minden kis ucca jól van világitva, ahol meg nincs, ott most helyezik el a villanyoszlopokat.

Középiskolát, népszínházat, kórházakat, napközi otthont és bölcsődét Angyalföldnek

A Teve-ucca környékén földszintes elemi iskolára bukkanunk. Elemi iskola is van elég, csak középiskola kellene. Van egy fiú- és egy leánypolgári, de az a kivülből lakóktól nagyon messzire fekszik. A legsürgősebb volna azonban napközi otthonok és bölcsődék a felállítására. Volna ugyan egy az Aréna-ut sarkán, de az nagyon kicsi és a kültelken lakó munkásasszonyok oly messzire nem vihetik gyerekeiket. Pedig nagyon sürgős megoldásra vár a kérdés, mert az itt lakó asszonyok nagyrészt mind munkába járnak, s bizony sok szerencsétlenség megakadályozója lenne egy napközi otthon. Ugyanig hiány van kórházban. Az Angyalföldön körülbelül 150.000 ember lakik és csak egy kórháza van: az izraelita hitközségé. Viszont meg kell említenünk, hogy az Angyalföldi-ut 2. szám alatt van egy nagy Hajléktala-

nok Menhelye, a Vág-uccában Népház és az Aréna-úton Népszálló. Van egy szülőotthon is, de az kevés.

Ami a legtöbb található Angyalföldön: az a korema. Majdnem minden sarkon van egy. Viszont a szórakozóhely kevés. Három mozija van, de csak kettő működik. Népszínház kellene ide!

Nyomortanya a Röppentyü-uccában

Hepehupás uccákon át eljutunk a Röppentyü-uccába. Orrfacsaró büz csapja meg az orrunkat. Megtudjuk, hogy itt van a Kancer-féle ömogyár és az terjeszti ezt a türhetetlen illatot. A környékbeli lakók már tiltakoztak ellene, mert lakásukat a nagy büz miatt nem tudják szellőztetni, de eddig még csak ígéretet kaptak.

A Röppentyü-ucca sártengerében a 26. szám előtt hirtelen megállit az egyik vezetőnk:

— Ide tessék bejönni! — mondja.

Egy nagy üres telekre jutunk, amelyen vagy 20–30 bódészzerű ház emelkedik. Benézünk az egyik „házba“. Az egész egy szoba, ez egytálat a konyhá is. Három lépés hosszú és ugyanilyen széles is. Öten laknak benne. Kérésünkre elmondják, hogy egy Kleimann nevű fuvarostól kapták a telket és — épp úgy, mint az itt lakó többiek — maguk építették fel a „házat“. Monlani sem kell, hogy fából. A helyfogalásért havonként 130.000 koronát fizelnek. Igazán megható, amikor elmesélik, hogy tákoltták össze hajlékukat. Nem volt pénzüik egyszerre beszerezni minlant, hanem apródonként vettek ablakot, ajtót, tüzhelyet és addig úgy laktak ajtó-ablak nélküli lakásban. Bemegyünk egy másik helyre is. Munkás-család lakja. Panaszkodnak, hogy a falak viressek (még csak most építették fel) és nagyon ártalmas a gyerekeknek. De hát mit lehet csinálni!

A legrettenetesebb nyomortanya, ahol tetőnélküli lakásokban lak- nak

Vezetőnk biztat: nézzük meg *Buda-pest legrettenetesebb házát*. Ez a Váci-ut 111. szám alatt van. Hosszu házcsoport. Huszonkét lakás és mintegy 140 lakó van benne. Megdöbbenve látjuk, hogy *tetőzete alig van. A szobákban falécek, papondekli alkotja a menyezetet*, több helyen meg *faoszlopokkal van feltámasztva*, hogy be ne szakadjon felettük. Mert két lakásból ki kellett hurcolkodni: *a menyezet bedőlt*. Sirva panaszkodnak, hogy *esőzés idején majdnem úgy eláznak, mintha a szabadban lennének*. Esernyőket feszítenek ki, ponyvákat huznak, úgy védekeznek. *A falakon ujjni vastagságu penész*. A gyerekek, de a felnőttek is, mind sápadtak és betegek. Tényleg a fővárosnak ez a legvisszataszítóbb szükség-lakása. A Suhajda-telep házai ennél sokkal különbek. Mint halljuk, *a hatóságok már öt évvel ezelőtt lakhatatlanak, sőt életveszélyesnek nyilvánították*, de azért csak tovább is lakják. Házbért nem fizetnek, csak 80–100.000 korona vízdiját. Az itt látott szobák minden emberi fantáziát túlhaladnak.

Bármerre megyünk, mindenütt mutatnak ilyen szükség-lakásokat. A Kerek-ucca környékén *fabódékban laknak*. A területért 3–400.000 koronát fizetnek. Épp így van a Fáy-ucca vidékén is. Borzalmas látvány tárult eléink a Párkány-ucca 1429. számú házban, a hol a földszint 17. szám alatti lyukért Szulika Józsefné havonta egymilliót fizet. Az asszony könyezve mutatja a falon, hogy *a nagy esőzések idején fél méter magas volt a szobában a víz és a nyoma még most is meglátszik*.

Nincs kertés játszótér Angyal- földön

Sok beadvánnyal fordultak már az angyalföldiek a fővároshoz, hogy ott kertés játszótérét létesítsenek. A Béke-tér például kitűnően megfelelne ennek a célnak. Nem is kerülne sokba és a szegény, ványadt gyermekek a poros, piszkos uccából a száguldó kocsik közül jó levegőjű játszótérhez jutnának.